

РЕШЕНИЕ

№ 4141

гр. София, 03.05.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 70 СЪСТАВ, в публично заседание на петнадесети април през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Н.П.Л.

при участието на секретаря Ц.Б.Т.

като разглежда докладваното от Н.П.Л. Гражданско дело № 20211110164340 по описа за 2021 година

Предявени са обективно съединени искиове с правно основание чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл. 430, ал. 1 и ал. 2 ТЗ, вр. чл. 4 ЗПК (отм.), вр. чл. 99 ЗЗД.

Ищецът „Е.М.” ЕООД излага, че на 28.09.2012г., като цесионер, сключил със „С.“ АД, чийто правоприменник е „О.Б.Б.“ АД, като цедент, договор за цесия. Със сделката придобил вземането на цедента срещу ответника М. ЕВЛ. С. по договор за потребителски кредит, обезпечен с поръчителство, сключен на 26.05.2009г. Моли съдът да признае за установено, че ответникът му дължи сумата 4 500 лева, представляваща част от дължимата главница по същия договор в общ размер 18 803.59 лева, ведно със законната лихва от 04.06.2021г. до окончателното погасяване и 500 лева – част от дължимата договорна лихва в общ размер 7 525.71 лева, за периода от 01.05.2018г. до 27.05.2019г., за които по ч.гр.д. № 39872/2021г. по описа на СРС, 70-и състав, му била издадена заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК. Претендира разноски.

Ответникът М. ЕВЛ. С. в срока по чл. 131 ГПК депозира писмен отговор на исковата молба, с който оспорва исковите. Признава сключването на договора със „С.“ АД, но не бил положил подпис в представения от ищеца погасителен план, предвид на което не бил обвързан от него. Позовава се на недействителност на потребителския кредит – чл. 14, ал. 1 ЗПК (отм.). Не бил ясен начинът на формиране на ГПР и включените в него компоненти, нямало ясен механизъм за промяна на ГПР и лихвения процент, неясно било как се начислявала т.нар. „надбавка“, механизма на изчисление на дължимите лихви и др. Предсрочната изискуемост на кредита била обявена на ответника още преди 2013г., а в условията на евентуалност – с покана от 24.10.2013г., респ. от 09.06.2014г., предвид на което вземанията по договора за кредит били

погасени по давност. Възразява още, че дългът бил платен. Моли за отхвърляне на исковете.

Съдът, след като взе предвид доводите на страните и след оценка на събраните по делото доказателства намира следното:

По иска по чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл. 430, ал. 1 и ал. 2 ТЗ, вр. чл. 4 ЗПК /отм./, вр. чл. 99 ЗЗД:

За уважаване на установителните искове в тежест на ищеца е да докаже наличието на валиден договор за цесия за процесното вземане, надлежно уведомяване на длъжника, както и сключен валиден договор за заем с твърдяното от ищеца съдържание, получаване на паричната сума от ответника, настъпване на падежа на задължението за връщане на главницата и договорната лихва по договора за заем. При доказване на горното в тежест на ответника е да докаже положителния факт на погасяване на дълга.

Страните не спорят и от представения по делото договор за потребителски кредит, обезпечен с поръчителство от 26.05.2009г. се установява, че „С.“ АД, чийто правопреемник е „О.Б.Б.“ АД, и ответникът М. ЕВЛ. С. сключили договор за банков кредит, по силата на който банката се задължила да предостави на кредитополучателя М. ЕВЛ. С. потребителски кредит в размер на сумата 20 000 лева. С нормата на чл. 2, ал. 2 от договора за потребителски кредит страните се съгласили, че кредитът се усвоява еднократно, чрез заверяване на банкова разплащателна или картова сметка с титуляр длъжника. За усвояния кредит ответникът-кредитополучател поел задължение да заплаща на банката възнаграждение – годишна лихва, равна на сбора от банковия лихвен процент (БЛП) за кредити в национална валута на банката (променлива величина) и надбавка от 7.10% (фиксирана величина), като към сключването на договора променливата лихва била в размер 6.40% пункта – чл. 4, ал. 1 от договора. Постигнато било съгласие за погасяване на кредита чрез плащане на 120 месечни анюитетни погасителни вноски, считано от датата на сключването на договора, съгласно приложен към договора погасителен план – чл. 5. Съгласно чл. 3, ал. 4 от договора годишният процент на разходите по кредита бил 15.15%.

От приетото по делото и неоспорено заключение на ССЧЕ се установява, че кредиторът „С.“ АД на 27.05.2009г. заверил с договорената сума от 20 000 лева сметка № 17142046361 с титуляр ответника с посочено основание „усвояване на кредит“. Ето защо настоящият съдебен състав намира, че банката предоставила на ответника С. договорения кредит в размер на 20 000 лева, съобразно постигнатото с договора за потребителски кредит от 26.05.2009г. съгласие между страните. С това за банката възникнало правото да претендира насрещната престация - връщане на заетата сума, ведно с договореното възнаграждение, а за ответника М. ЕВЛ. С. – кореспондиращото на това право задължение за погасяване на дълга на вноски, съгласно уговорения

погасителен план. С полагането на подпис в договора за потребителски кредит от 26.05.2009г. ответникът С. потвърдил, че бил обвързан от приложения към договора погасителен план (чл. 5, ал. 2 от договора), предвид на което съдът намира възражението на ответника в противен смисъл за неоснователно.

Неоснователни са и възраженията на ответника за недействителност на процесния договор за заем, основани на разпоредбите на чл. 14, ал. 1 ЗПК (отм.), вр. чл. 6, чл. 7, т. 4-14, чл. 8, ал. 1, чл. 9, ал. 1 и чл. 10 ЗПК (отм.). Процесният договор за потребителски кредит има минимално необходимото съдържание по чл. 7, т. 4 – 14, вр. чл. 14 ЗПК (отм.) - посочен е размерът на получаваната главница, посочен е ГПР 15.15% към датата на подписване на договора. Посочено е, че при сключване на кредита годишният лихвен процент се равнява на 13.50%, от които 6.40% - БЛП и 7.10% - надбавка, а разпоредбата на чл. 3, ал. 3 предвижда съгласие на кредитополучателя да заплаща приложимите към кредита такси и комисионни на банката. Изрично разпоредбата на чл. 3, ал. 4 от договора предвижда, че в ГПР не са включени разходите по чл. 21, ал. 2 ЗПК (отм.). Видно от съдържанието на погасителния план, погасяването на кредита следва да се извършва на 120 месечни анюитетни погасителни вноски, всяка в размер на 304.55 лева, като в документа детайлно е посочен приложимият лихвен процент – 13.50% към размера на неиздължената главница и с всяка извършвана вноска каква част от главницата по кредита и какъв размер възнаградителна лихва се погасява. В договора се съдържа изрична регламентация на условията, при които ГПР подлежи на промяна – чл. 3, ал. 5, а именно с промяната на БЛП или на таксите и комисионните на банката с решение на нейния Управителен съвет, като по делото не се твърди, нито от събраните по делото доказателства се установява такава извършена от банката промяна. В погасителния план е отразен и общият размер на плащанията – главница 20 000 лева и 16 591.85 лева договорна лихва при ГПР от 13.50% на годишна база (365 дни съгласно чл. 4, ал. 2 от договора). Противно на доводите на ответника, не създава неяснота нормата на чл. 5, ал. 4 от договора, която предвижда, че при забава на плащане на месечна анюитетна вноска, за времето на забавата, върху неиздължената сума, банката събира лихва, формирана от размера на договорната лихва по чл. 4, ал. 1 и законната лихва (т.е. от сбора им). Предвидените в чл. 3 от договора такси по заема и дължимите съгласно тарифата на банката такива, са разходи по смисъла на чл. 21, ал. 2 ЗПК (отм.) и не са включени при изчисляване на годишния процент на разходите по кредита. Следователно в договора е посочен начинът на изчисляване на разходите по чл. 21, ал. 2 ГПК, а възражението на ответника в противен смисъл е неоснователно. Договорът урежда правото на потребителя да погаси предсрочно кредита, като по делото нито се твърди, нито от доказателствата по делото се установява ответникът да е извършвал предсрочно погасяване.

Съгласно неоспореното заключение на приетата по делото ССчЕ ответникът

заплатил първите 14 месечни вноски с падеж до 27.07.2010г. С извършените плащания били погасени главница в размер на 1 196.41 лева и 2 984 лева - договорна лихва. Задължението на ответника за главница по договора за кредит възлизало в размер на сумата 18 803.59 лева. За периода от 27.08.2010г. до 28.09.2012г. (извършената цесия) ответникът дължал договорни лихви в общ размер 7 564.64 лева, от които възнаградителна лихва – 5 591.49 лева и лихва за забава – 1 973.15 лева. Банката не била начислявала други лихви. Общият размер на задължението на ответника възлизал в размер на сумата 26 329.30 лева. Съобразно неоспореното по делото заключение на ССЧЕ за заявения процесен период от 01.05.2018г. до 27.05.2019г. размерът на договорната лихва възлизал на сумата 2 719.31 лева.

Отнемането на преимуществото на срока по договора е субективно преобразователно право, установено в полза на кредитора, като на последния е предоставена преценката дали ще го упражни и кога.

По делото е представено писмо вх. № 44745/08.03.2022г. от „О.Б.Б.“ АД, правопреемник на „С.“ АД, видно от което към датата на извършената цесия – 28.09.2012г., банката не била изпращала уведомителни писма на ответника и не била обявила процесния кредит за предсрочно изискуем.

За настъпването на предсрочна изискуемост ответникът се позовава и на изпратени му от ищеца на 24.10.2013г. и на 09.06.2014г. покани за доброволно изпълнение. С документите ответникът бива уведомен за извършената цесия и поканен да плати на новия кредитор в 3-дневен срок. От съдържанието на поканите не се установява воля на кредитора да упражни правото си да обяви кредита за предсрочно изискуем чрез нарочно изрично изявление до длъжника.

Други доказателства за обявена на ответника предсрочна изискуемост на процесния кредит чрез нарочно изявление на кредитора, достигнало до длъжника по делото не са ангажирани. Ето защо настоящият съдебен състав приема, че предвид уговорените от страните срокове досежно задължението на ответника за плащане падежът на вноските настъпвал съобразно договорения погасителен план, последната – на 27.05.2019г.

Дължимата престация от ответника е една – за връщане на получената в заем сума, като уговореното разсрочване на престацията на заемополучателя на вноски, всяка от които включва съответна част от главницата на отпуснатия заем, възнаграждение на кредитора върху нея към момента на предоставянето на кредита и съответните такси (ако такива се дължат) не превръща тези вноски в периодични плащания. Така формирани отделните вноски нямат характер на периодични платежи по смисъла на чл. 111, б. „в“ ЗЗД. Поради това приложимият към правоотношението давностен срок е общият петгодишен срок, предвиден в чл. 110 ЗЗД. В този смисъл е налице последователна практика на ВКС, застъпена в Решение № 103/16.09.2013г. по

гр.д. №1200/2011г., II т.о. на ВКС, Решение № 28/05.04.2012г. по гр.д. № 523/2011г., III г.о. на ВКС, Решение № 261/12.07.2011г. по гр.д. № 795/2010г., IV г.о. на ВКС.

Началният момент, от който започва да тече давностният срок за вземания за главница по погасителни вноски по договор за банков кредит е моментът на изискуемостта на съответната вноски. В този смисъл - Решение № 45/17.06.2020г. по т.д. № 237/2019г., II т.о. на ВКС. Предвид нормата на чл. 114, ал. 1 ЗЗД погасителната давност започва да тече от деня, в който вземането е станало изискуемо. Теченето на давността се прекъсва на основание чл. 116, б. „б“ ЗЗД с предявяването на заявлението от ищеца по чл. 410 ГПК пред съда на 04.06.2021г. Необхванато от погасителната давност се явява задължението за главница, включено в месечните анюитенти вноски с падеж преди 04.06.2016г., а именно вноските от 85-120, вкл. Същите, съобразно договорения погасителен план обхващат задължения за главница в общ размер 9 002.22 лева. Съобразно неоспореното заключение на ССЧЕ дължимият размер на договорната лихва за заявления по делото исков период от 01.05.2018г. до 27.05.2019г. възлиза на сумата 2 719.31 лева. Периодът преди 04.06.2018г. настоящият съдебен състав намира, че е обхванат от погасителна давност, но искът е предявен като частичен за 500 лева и предявеният по делото размер е дължим.

Съобразно носената доказателствена тежест за пълно и главно доказване от страна на ответника по делото не са събрани доказателства, от които да се установява към датата на устните състезания да е заплатена каквато и да е част от задължението за главница в размер на претендираната сума от 4 500 лева по предявения от ищеца частичен иск. Не се установява да е заплатена и частично претендираната договорна лихва от 500 лева за периода от 04.06.2018г. до 27.05.2019г. Напротив - съобразно неоспореното заключение на изслушаната по делото ССЧЕ ответникът не е погасил същите задължения.

От представения по делото договор за прехвърляне на парични вземания от 28.09.2012г. и списък към същия се установява, че ищецът „Е.М.“ ЕООД придобил вземанията на „С.“ АД, чийто правопреемник е „О.Б.Б.“ АД, от ответника по договор за потребителски кредит, обезпечен с поръчителство от 26.05.2009г. В хипотезата на чл. 99 ЗЗД вземането преминава върху цесионера със самото сключване на договора за цесия и той става от същия момент негов носител, тъй като съобразно предмета на консенсуалния договор с постигането на съгласието по същия цесионерът придобива вземането в състоянието, в което се е намирало към същия момент, заедно с акцесорните му права-аргумент от чл. 99, ал. 2 ЗЗД. Уведомяването на длъжника по чл. 99, ал. 3 ЗЗД има значение единствено за действието на договора спрямо него в смисъл, че преди нотификацията /уведомяването/ същият може да изпълни и към цедента и да се освободи от задължението си, докато след надлежното му уведомяване по чл. 99, ал. 3 ЗЗД валидното изпълнение ще бъде само това към цесионера.

Уведомяването няма никакво отношение към действието на договора за цесия между страните по него и прехвърлянето на вземането към новия кредитор. В този смисъл е и задължителната практика на ВКС по постановеното по реда на чл. 290 ГПК решение 40/13.05.2010г. по т.д. 566/2009г., Т.К. I ТО на ВКС, решение 1279 от 12.11.1996г. по гр.д. 29/1996г. на V ГО.

Доколкото по делото (на лист 21 от преписката) е представено пълномощно, с което изрично ищецът е оправомощен от цедента (стария кредитор на вземането) да уведоми длъжника по реда на чл. 99, ал. 3 ЗЗД, и законът не поставя специални изисквания за начина на уведомяване, то съобщаването на цесията, извършено с поканата от 29.03.2021г., получена на адреса на ответника на 05.04.2021г. следва да бъде зачетено от съда (доколкото по делото не се установява по-ранен момент, в който ответникът получил изпратените му на 24.10.2013г. и 09.06.2014г. уведомления-покани). С уведомяването е завършен фактическият състав по чл. 99 ЗЗД и доколкото не са въведени твърдения, а и не се установява ответникът да е изпълнил на цедента, то ищецът-цесионер се явява носител на същото.

По изложените мотиви частичните искове по чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл. 430, ал. 1 и ал. 2 ТЗ, вр. чл. 4 ЗПК (отм.), вр. чл. 99 ЗЗД следва да бъдат изцяло уважени. Искът за лихва следва да се отхвърли единствено за периода преди 04.06.2018г., поради погасяване по давност.

По разноските:

При този изход на спора право на разноски има ищецът.

Ищецът претендира и доказва разноски в общ размер 400 лева, от които 100 лева – държавна такса и 300 лева за експертиза, съобразно представен списък по чл. 80 ГПК. На основание чл. 78, ал. 1 ГПК на ищеца следва да се присъдят разноски в общ размер на 400 лева.

Съгласно задължителните указания на ВКС, дадени с т. 12 от Тълкувателно решение № 4 от 18.06.2014г., постановено по тълк.д. № 4/2013г. ОСГТК, съдът, който разглежда иска, предявен по реда на чл. 422, респ. чл. 415, ал. 1 ГПК, следва да се произнесе за дължимостта на разноските, направени и в заповедното производство, като съобразно изхода на спора разпредели отговорността за разноските както в исковото, така и в заповедното производство. Сторените в заповедното производство разноски възлизат в размер на сумата 150 лева, от които 100 лева – държавна такса и 50 лева юрисконсултско възнаграждение. На основание чл. 78, ал. 1 ГПК на ищеца следва да бъде присъдена сумата от 150 лева – разноски, сторени в производството по ч.гр.д. № 39872/2021г. по описа на СРС, 70-и състав.

Така мотивиран Софийският районен съд,

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО, по предявените **частични иски** с правно основание чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл. 430, ал. 1 и ал. 2 ТЗ, вр. чл. 4 ЗПК (отм.), вр. чл. 99 ЗЗД, ч е М. ЕВЛ. С., ЕГН *********, дължи на „Е.М.” ЕООД, ЕИК *********, сумата от **4 500 лева**, представляваща главница по договор за потребителски кредит, обезпечен с поръчителство от 26.05.2009г., сключен със „С.“ АД, чийто правопреемник е „О.Б.Б.“ АД, вземанията по които са прехвърлени на „Е.М.” ЕООД с договор за цесия от 28.09.2012г., ведно със законната лихва о т 04.06.2021 г. до окончателното погасяване, и сумата **500 лева** – договорна лихва за периода от 04.06.2018г. до 27.05.2019г., за които вземания по ч.гр.д. № 39872/2021г. по описа на СРС, 70-и състав, на 11.08.2021г. е издадена заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК, като **ОТХВЪРЛЯ** иска за договорна лихва за периода от 01.05.2018г. до 03.06.2018г., вкл., поради погасяване по давност.

ОСЪЖДА, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, М. ЕВЛ. С., ЕГН *********, да заплати на „Е.М.” ЕООД, ЕИК *********, сумата от **400 лева** разноси за исковото производство по чл. 422, ал. 1 ГПК и **150 лева** – разноси, сторени в производството по ч.гр.д. № 39872/2021г. по описа на СРС, 70-и състав.

Решението подлежи на обжалване пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____